

Ptujski tednik

Štev. 25

Ptuj, dne 27. junija 1958

Letnik XI

Uprava in uredništvo Ptuj, Lacko va ulica 8 — Telefon 156. Komun. banka Maribor, Podružnica Ptuj številka 604-708-3-206. — Ure-
juje uredniški odbor — Odgovorni urednik Anton Bauman — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna —
Cena 10 din — Letna naročnina 500 din. polletna 250 dinarjev

Korist miru in boj za socializem

V Beogradu je bila 24. t. m. osma plenarna seja Zveznega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije za naslednjim dnevnim redom: 1) Sedmi kongres Zveze komunistov Jugoslavije — referat člana predsedstva Zveznega odbora Veljka Vlahoviča; 2) razno.

Referat Veljka Vlahoviča vsebuje ugotovitve, da je Socialistična zveza važen političen činitelj pri mobilizaciji delovnih ljudi za socialistično izgradnjo, da je socialistična izgradnja del svetovnega socialističnega procesa in da sedanja protijugoslovska gonja priča o pravičnosti programa Zveze komunistov Jugoslavije. Po referatu in po razpravi je plenum sprejel naslednjo resolucijo:

V obravnavanju sklepov VII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije osmi plenum Zveznega odbora SZDLJ ugotavlja:

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije je bila in je splošna ljudska politična organizacija, ki združuje in predstavlja vse narode Jugoslavije ter njene državljane v boju za izgradnjo socialističnih družbenih odnosov in boljšega življenja, za nadaljnjo krepitev neodvisnosti naše domovine, v boju za mir in aktivno miroljubno koeksistenco ter za ustvarjalno sodelovanje s socialističnimi in vsemi drugimi naprednimi silami na svetu ter vsemi deželami na podlagi enakopravnosti. Temu boju je Zveza komunistov kot najbolj aktivni del socialističnih sil naše dežele zmerom dajala dosledno socialistično smer, ki je ustrezala pogojem socialistične izgradnje v naši deželi, ji s tem zagotavlja, da je dosegla velike zgodovinske uspehe.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije in milijoni njenih članov se zavedajo ogromnega pomena, ki ga ima za nadaljnji razvoj socialistične domovine, za blaginjo in srečo vseh delovnih ljudi naše dežele, delo VII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, njegovi sklepi in program ZKJ.

Zvezni odbor meni, da sklepi VII. kongresa, zlasti pa program ZKJ niso zgolj izraz teženj in gledišč Zveze komunistov, marveč da izvirajo iz zavestnih naporov, izkušenj in spoznanja milijonov delovnih ljudi socialistične Jugoslavije.

Deklaracija IV. kongresa Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije ni izgubila svojega pomena kot programski dokument, toda v nekaterih glediščih so jo presegli in dopolnili sklepi VII. kongresa ZKJ. Zato zvezni odbor opozarja na sklepe VII.

kongresa ZKJ kot na smernice za nadaljnje delo Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. Skupaj z Zvezo komunistov Jugoslavije, si bo Socialistična zveza v boju za izpolnitev nalog, ki jih je določil VII. kongres, nenehoma prizadevala, da mobilizira vse svoje članstvo in vse delovne ljudi naše dežele.

Na podlagi sklepov VII. kongresa ZKJ bodo vsa vodstva in organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije ter druge politične in družbene organizacije v skladu z vlogo in pogoji na terenu povzele svoje naloge in si prizadevale, da bo prišla pri tem čimbolj do izraza ustvarjalna pobuda vodstev, odborov, organizacij in vsakega posameznega člana. Proučevanje dokumentov VII. kongresa, zlasti programa ZKJ in referatov, bo prispevalo k nadaljnji krepitvi socialistične zavesti in idejne

enotnosti članov Socialistične zveze. Proučevanje in sprejemanje sklepov VII. kongresa ne more biti uspešno, če ga ne povežemo s prakso socialistične izgradnje, če ne posvetimo posebne pozornosti tistim vprašanjem, ki so zlasti važna za naš notranji razvoj in za dejavnost organizacij Socialistične zveze. Pri tem je treba posvetiti pomanjkljivostim v delu Socialistične zveze in najti možnost, da jih odstranimo.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije si bo tudi v prihodnje prizadevala, da razvija sodelovanje s partijami in organizacijami delavskega razreda in osvobodilnih gibanj na enakopravni podlagi in ob upoštevanju načela nevmešavanja v notranje zadeve posameznih partij in organizacij. Razvijanje takšnega sodelovanja terjajo v zvezi sedanjim težavam koristi miru in boja za socializem.

Najnovejša gonja proti naši deželi odkriva težnjo, da bi narode Jugoslavije spravili v neenakopraven položaj in da bi se odrekli načelom, na katerih grade svoje socialistično življenje, kakor tudi svojo politiko miru in aktivno koeksistenco. Najboljši odgovor na takšno gonjo je jezik resnice in vztrajen boj za nadaljnjo izgradnjo socializma in socialisti ne demokracije v naši deželi, za mir in enakopravno sodelovanje z vsemi narodi sveta. V tem boju se bosta, kakor je bilo to zmerom doslej, še bolj okrepi ustvarjalna socialistična pobuda in monolitna enotnost narodov Jugoslavije, to pa bo naši domovini zagotovilo še večje uspehe in zmage ter pomenilo naš prispevek k stvari socializma in miru na svetu, ki mu sedanja protijugoslovska gonja povzroča veliko škodo.

PTUJSKA GIMNAZIJA

na največji učni zavod v okraju

Ugodni učni rezultati ob koncu leta

V četrtek 26. t. m. so na največjem učnem zavodu v mariborskem okraju, v ptujski gimnaziji, dijakom razdelili spričevala ter želeli odhajajočim mnogo sreče in uspehov pri nadaljnjih študijih, ostalim pa na svidenje v jeseni. Najboljšim dijakom so tudi razdelili knjižne nagrade. V sredo je bil zadnji dan gimnazijske razstave ročnih del in risb dijakov do 4. razreda, ki je bila v treh razredih in jo je obiskalo veliko dijakov in staršev. V soboto 28. t. m. bo zaključna konferenca gimnazijskega profesor-skega zbora, za tem pa poslovilna slovesnost. Trinajst profesor-jev bo v jesen poučevalo na gimnaziji, ostali pa na osemletkah.

Dobro sloves ptujske gimnazije bodo odnesli v jeseni absolventi četrtnih razredov, ki ne bodo dalje študirali na gimnaziji, na učiteljske, tehnično srednjo šolo, ekonomsko srednjo šolo in v administrativno šolo, nekateri pa na vajsena mesta in šole. Maturanti so se odločili za tehniko, medicino, ekonomiko, agronomijo, šumarstvo in pravo. Slednjim je želel ob koncu mature predsednik maturitetne komisije kot delegat Sveta za šolstvo LRS tov. Janez Potrč mnogo uspehov, obenem pa se je zahvalil profesor-skemu zboru za vse prizadevanje, da so dobili dijaki ptujske gimnazije za življenje in nadaljnje študije tudi v tem šolskem letu solidno znanje.

Na ptujski gimnaziji je bilo v minulem šolskem letu 1081 dijakin in dijakov v 28 oddelkih, predavalo pa jim je 35 stalnih predavateljev, 1 stalni honorarni ter 3 honorarni na uro, ki so opravili tedensko po 1036 ur predavanj. V nižjih oddelkih je bilo 918 dijakin in dijakov, v višjih pa 163. V prvih kot slednjih pa so prevladovala dekleta; v nižjih jih je bilo 565, v višjih pa 85.

Glede na uspehe so se boljše odrezali višji razredi s 75,74 odst. uspehom, nižji pa z 61,67 odst. uspehom. V jeseni se bo brez dvoma odstotek pri višjih izboljšal na 93 odst. po opravljenih popravnih izpitih, v nižjih pa na 90 odst. V celi višji je padlo samo 6 dijakov. Od 29 dijakov 8. razreda je razred uspešno izdelalo 25 dijakov, 3 so imeli popravni izpit, 1 pa je bil neocenjen. Od 25 maturantov je bil Jurij Brenčič glede na odlične ocene oproščen ustnega dela mature. Pri maturi sta dosegla 2 odlično, 2 prav dober uspeh, 14 dober, 5 zadostnih, 2 pa imata popravni izpit. Med maturanti sta bila tudi 2 privatnika, od katerih je Ivek Rau dosegel celo prav dobro oceno.

Najslabše ocene so dosegli učenci v nižjih razredih. V 1. razredu 54,31 odst., v 2. razredu 58 odst., v 3. razredu 63 odst. in v 4. razredu 73 odst. V prvih razredih je imelo 13 dijakov več kot 3 slabe ocene, je pa bilo per dijakov tudi s po 5 do 7 nezadostnih ocen. Tako stanje pri nekaterih doma opravljajočih z okolnostjo, da mora hoditi v šolo

dokler ne izpolni šolske obveznosti, v največ primerih pa se kaže namen staršev in rednikov, omogočiti otrokom s končanjem 4 razredov učenje v obrti, trgovini ali študij na bližnjih srednjih strokovnih šolah. Temu primerna je pri marsikomu skrb za šolske potrebe, za izdelovanje razredov in za izvenšolsko udejstvovanje dijakov.

Glede na predmete predstavlja matematika za mnoge najtežji predmet. Pri marsikomu se maščuje neutrujeno znanje računstva iz osnovnih šol in pozneje zaostajanje za dijaki, ki jim je osnovna šola dala na pot v gimnazijo trdno podlago. Zato je največ popravnih izpitov ravno iz matematike. Mnoge bremeni več kot drugi predmeti angleščina. Nekateri se jo težko učijo, čeprav imajo za njo doma oporo, drugi pa gledajo na njo kot doma, češ, smo predaleč od Anglije in tega jezika otroci v obrti in pri drugih srednjih poklih ne bodo potrebovali. Predavatelji si prizadevajo z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, da dijakom tovrstne težave olajšajo kolikor se le da. Zgodovina, slovenščina in zemljepis tudi povzročajo marsikomu težave. Zgodovinski učbeniki so težko pisani, zato se težko težko učijo iz knjige zlasti tisti dijaki nižjih razredov, ki se v osnovnih šolah niso naučili dobro čitati. Tudi znanje materinskega jezika pridno učenje, kar pa mnogi podcenjujejo. Zemljepis je težak zlasti za tiste, ki so v prvih razredih zamudili splošno geografske pojme, ki nimajo zemljevidov in atlasov ter učnih knjig.

V višjo gimnazijo, po novem v 1. razred gimnazije se je doslej prijavilo 54 dijakov, od tega 12 dijakov iz okoliških nižjih gimnazij, verjetno pa je, da se jih bo nekaj prijavilo še v jesen, to predvsem tistih, ki so poskušali s 4 razredi preiti na druge šole, pa jim pri izpitu alica pri žrebu ni bila naklonjena sreča. Kaže, da bo v jesen na ptujski gimnaziji 6 ali 7 oddelkov, odvisno pač od števila dijakov. Vsekakor odpada bojazen, da bo ptujska gimnazija ukinjena, kakor se je nekaj časa slišalo, pač pa obratno: oddelki gimnazije se bodo sčasoma še okrepili, ker bodo vanje prihajali dijaki iz bližnjih osemletk. Vse kaže, da bo potekal v gimnaziji v novem šolske mletu 1958/59 še po sedanjem sistemu ob isto-

časnih pripravah na nov sistem v prihodnjem šolskem letu. Med jeziki bosta prevladovali angleščina in francoščina, manj pa nemščina, ki tudi na gimnazijah drugod zastaja za prvima jezikoma.

Ob dobrem razpoloženju, ki je vladalo ob koncu šolskega leta na ptujski gimnaziji, je med drugim dejal tov. Janez Potrč, da je bil zadovoljen z znanjem, ki so ga pokazali ptujski maturanti in da je bil vesel sodelovanja pri maturi na gimnaziji, na kateri je sam študiral in s katere so ga izključili zaradi naprednih idej. Prepričan se je, da raste na ptujski gimnaziji mladi rod, ki trezno gleda na naš socialistični družbeni sistem in ki se redno pripravlja, da bi v njem s svojim delom storil čimveč.

S prednimi podatki nam je rad volje postregel ravnatelj tov. Miro Bračič, ki je imel v času razgovora polno mizo dijaških knjižic in spričeval, ki so čakala na njegov podpis.

V. J.

Turistični teden v Ptuj

Ze nekaj let je organiziralo v Ptuj agilno Turistično in olepševalno društvo turistični teden kot nekakšno manifestacijo svojega dela na turističnem področju ptujske občine.

Tudi letos bo priredilo društvo tak teden, ki bo trajal od 29. junija do 6. julija. V začetku, to je v nedeljo, 29. junija, bo ob desetih svečana seja v dvorani na magistratu, takoj zatem pa otvoritev slikarske razstave znanih ptujskih umetnikov: prof. Janeza Mežana, prof. Albina Lugariča in Jana Oeltjena. Razstava bo odprta nato ves teden ter si jo bo gotovo ogledala večina Ptujčanov. Poleg nekaterih prireditev med tednom pa se bodo Ptujčani gotovo udeležili v velikem številu tombole, ki bo 6. julija ob 9. uri dopoldne in bo privabila zaradi bogatih in okusnih dobrot gotovo tudi precejšnje število prebivalcev iz bližnje in daljne ptujske okolice. Naj omenimo samo, da bo srečni dobitnik glavnega dobika prišel na tombolo peš, odpeljal pa se bo lahko z mopedom kar ni šala. Vse ostale pomembnejše dobiteke pa si lahko ogledate v poslovalnici »Merkurja« v

Otroci so si z zanimanjem ogledali šolsko razstavo

Sovjetska politika proti Jugoslaviji se iz dneva v dan bolj zaostrojuje, v zadnjih dneh pa je opaziti, da so tudi njihova prejšnja prizadevanja, da bi navezali z Zahodom stike, vedno manjša. Kazalo je, da se bodo sestali izvedenci Zahoda in Vzhoda na konferenci v Zenevi, kjer naj bi pregledali možnosti za nadzorstvo nad atomskimi poskusi. Dulles je takoj dejal, da bodo na konferenco prišli, vendar je to samo posvetovanje, ne pa sporazum. Sovjeti so na to reagirali zelo ostro in umaknili svoj prejšnji pristaneček. Dejali so, da je to prazno izgubljanje časa.

Iz tega drobnega manevra lahko sklepamo, da so sovjeti začeli voditi napram Zahodu ostrejšo politiko. Tudi zadnji dogodki na Madžarskem niso samo odraz notranjih zadev, temveč bodo imeli zelo dalekosežne zunanje-politične posledice. Na konferenci mednarodne organizacije za delo so iz protesta izključili od nadaljnjega dela madžarsko delegacijo. Na Zahodu pravijo, da ne bodo mogli sodelovati z ljudmi, ki ne držijo svojih besed.

Libanonska afera je, kot kaže, srečno zaključena. Hammarskjöld je s svojim obiskom v Bejrutu preprečil intervencijo zahodnih sil in s tem odstranil nevarnost novega vojnega žarišča. Šamun je dejal, da ne bo odstopil, tudi če bi izgubil na volitvah. Ta izjava priča, da hoče ostati na svojem diktatorskem položaju. Na ta način ne bodo nikakor uredili notranjih razprtij. Dokazuje tudi, da so vse njegove trditve o zunanjem vmešavanju v notranje libanonske zadeve pravzaprav izvir iz trte.

Se preden so uredili libanonsko zadevo, je zopet vzhvel ciperški problem. V Londonu so se sestali v spodnjem domu, da bi sprejeli načrt o ciperškem vprašanju. Za zdaj domnevajo, da bo laburistična stranka podprla načrt konservativne vlade, po katerem bi dobili Ciprčani pravico do samoodločbe šele po sedmih ali desetih letih. S to svojo politiko laburisti dokazujejo, da se vse tako imenovane »revolucionarne« stranke pred volitvami spremenijo v dokaj pohlevne ovčice, samo da bi nabrale dovolj volivcev.

Ciprski problem pa je sprožil val ogorčenja v Atenah in Ankari. Turki vztrajajo na svojem in hočejo, da bi Ciper razdelili med Grčijo in Turčijo, Grki pa na to sploh ne pristanejo. V Atenah so odklonili tudi britanski načrt. Težko je naprej reči, kako bodo rešili ta problem, kajti ne smejo pozabiti, da sta Turčija in Grčija v Atlantski zvezi in da bodo velesile odločno nasprotovale vsakemu hujskemu zapletitju, ker bi s tem slabili zahodno zvezo.

V Franciji je trenutno vse mirno, ali točneje, to je zatišje pred viharjem. De Gaulle zbira okoli sebe ljudi, ki bi bili voljni slediti njegovi politiki, vendar naloži na vsakem koraku na nove težave. Vsežirski odbor javne rešitve bi rad po svoje uredil sevarnoafriški problem, general pa jih brzda kolikor le more. Zato tudi v notranjopolitičnem življenju trenutno ni večjih izpadov, ker se vsi pripravljajo na reforme, ki še niso znane. Takrat bodo levčarske stranke pokazale svojo načelnost.

Za Ameriko pa je v tem tednu zanimiva odločitev, da so v Little Rocku, kamor so lani poslali zvezno vojsko, ukinili izenačitev med črni in belci. Tudi to je predvolina poteza. V jeseni bodo guvernerske volitve in po najnovejših podatkih se republikancem majojejo tla. Sedaj odstopajo, kjer je le mogoče. V zunanji politiki več ali manj mirujejo, v notranji pa popravljajo posledice recesije. Rasno vprašanje je seveda vedno tako važno, da se velja s tem nekoliko več ukvarjati.

Krediti za kontrahiranje kmetijskih pridelkov

Državni tajnik za finance je izdal navodilo za izvajanje odločbe o odobravanju kreditov za kontrahiranje kmetijskih pridelkov. Po tem navodilu, ki ga objavlja »Uradni list FLRJ« bodo banke in hranilnice odobravale kredite s 3. odst. obrestno mero kmetijskim združenim in drugim gospodarskim organizacijam, ki sklepajo z individualnimi proizvajalci pogodbe o proizvodnji in dobavi kmetijskih pridelkov. Individualni kmetovalci lahko dobijo predujme za reprodukcijo in zaščito ter za usluge z mehanizacijo tudi v gotovini.

nili ptujske trgovske in gostinske obrate ter nagradili šest najboljših z diplomami oziroma priznanji.

Prepričani smo, da bodo Ptujčani v velikem številu obiskali vse prireditve turističnega tedna ter s tem pokazali svoje simpatije do društva, ki je v zadnjih letih brez dvoma storilo največ za napredek našega starodavnega mesta ob Dravi.

Okrog ptujskega gradu bo urejen park

V nedeljo 6. julija 1958 ob 10. uri dopoldne vsi na

VELIKO TOMBOLO

z dragocenimi dobički, ki jo priredi v okviru turističnega tedna Olepševalno in turistično društvo PTUJ

Gospodarstvo

Pet živinorejskih področij

Smotnost in donosnost kmetijske proizvodnje sta odvisni v glavnem od naravnih pogojev. Da so pa dani pogoji čimbolj izkoriščeni, je v posameznih okoljih potrebno upoštevati prvenstvo za odgovarjajoče kulture. Če pogledamo to zadevo s stališča živinorejske proizvodnje, lahko zaključimo, da je uspeh najpopolnejši tam, kjer je krmna baza najobilnejša in najbolj sigurna. Donosnost posameznih vrst proizvodnje je dalje odvisna še od različnih drugih pogojev, kot od deljenosti od tržišča, ugodne prometne zveze, možnosti izvajanja zootehničnih ukrepov in drugo.

Ob upoštevanju vseh navedenih okoliščin pripravljajo oblastni organi na predlog strokovne komisije v okviru perspektivnega plana kmetijske proizvodnje razdelitev na pet živinorejskih področij:

- a) rajon — za pretežno proizvodnjo mleka;
- b) rajon — za vzrejo naraščajočih živin;
- c) rajon — za proizvodnjo mesa;
- d) rajon — za vzrejo naraščajočih za pitanje;
- e) rajon — kombinirane proizvodnje.

Rajon a) za proizvodnjo mleka naj bi zajemal neposredno zaščitno potrošnega centra oziroma tržišča, kjer bi se držalo do 90 odstotkov krav molznic in le do 10 odstotkov naraščajočih in drugih živali. Področje tega rajona bi obsegalo naselja neposredne okolice tržišča v tolikšni površini kmetijskih zemljišč, kjer se bo lahko redilo določeno število krav molznic, ki bi dajale za določeno tržišče dnevno potrebno količino mleka. Cena na tem področju proizvedenega mleka bo za rezo krav stimulativna že iz razloga, ker bodo glede na bližino prevoznih stroškov minimalni.

Navedeni rajon za intenzivno proizvodnjo mleka bi zajemal predvsem neposredno okolico Maribora za oskrbo mestnega prebivalstva z mlekom, potem okolico Ptuja za oskrbo mesta in mekarske za predelavo ter okolico Raven na Koroskem za oskrbo tamkajšnjega industrijskega centra.

Na ta način bi se navedeni glavni potrošniki mleka oskrbovali iz neposredne bližine in bi potreba zbiranja mleka v oddaljenih krajih odpadla. V vseh drugih krajih bi proizvodnja mleka bila potrebna le za kratke lokalne potrebe prebivalstva ter za domače potrebe pri vzreji in pitanju goveda ter prašičev.

Razumljivo je, da se bodo v tem intenzivnem mlečnem rajonu stekale razmeroma najboljše molznice s podeželja, zato bi bilo na-

pačno teleta od teh živali enostavno poklati. Da bi se to ne dogajalo, bo naloga živinorejske službe organizirati uspešen odkup teh telet za rajon b), kjer bodo vzrejali naraščajoč za bodoče molznice.

Hkrati bi tudi delo selekcije bilo olajšano, ker bo na teritorialno majhnem področju z velikim številom krav lažje izvajanje molzne kontrole.

Pretežna poljedelska proizvodnja v teh krajih se bo morala preusmeriti v prid povečanja krmne baze.

Rajon b), namenjen vzreji molznice, bo obsegal oddaljene kraje, ki pa imajo ugodne naravne pogoje za razvoj govedoreje. V teh krajih se bo držalo poljubno število dobrih krav, naraščajoč od teh, posebno ženskega spola, pa obdržalo za plemo. Mleko teh krav bo uporabljeno za vzrejo telet, domačih in dokupljenih. Iz teh telet vzrejene telice in krave pa bodo služile za obnovno čredo molznic v a) rajonu. Prodaja oziroma nakup teh živali bo na posebnih plemenskih sejmih.

V rajon b) bodo vključeni predvsem nižinski predeli Slovenskih goric s Pesniško dolino, Obrobna področja Pohorja in Ptujsko polje z okolico Ormoža.

Tudi v teh predelih bo proiz-

vodnje usmerjena v prid povečani krmni bazi.

Rajon c), v katerega spada osrednje Dravsko polje, je namenjen proizvodnji mesa. Za pitanje ima ta predel razmeroma dobre pogoje ob obilici krompirja in koruze. Naraščajoč za pitanje bi deloma gojili doma, deloma pa bi ga dobivali iz rajona d).

Rajon d) naj bi gojil naraščajoč goveda tipičnih lastnosti za proizvodnjo mesa. V ta namen bi tudi veterinarska osemenjevalna služba nudila možnost oplojevanja krav tega področja s semenom pasem, ki imajo izrazite sposobnosti za hitro in kvalitetno pitanje.

Kolikar bo število takega naraščajoč presega kritje domačih potreb za plemo in pitanje, bo preko kmetijskih združenj organizirana prodaja takega materiala za pitanje v prej omenjeni rajon c).

Končno je še rajon e), ki obsega vinogradišča področja Halož in Slovenskih goric. Proizvodnje tukaj ni opredeljena v nobeno izrazito smer. Tu je kombiniran način proizvodnje mleka za lokalne potrebe in deloma pitanja v manjšem obsegu.

Tak je v glavnih obrisih načrt razdelitve proizvodnje v bodočem razvoju živinoreje našega ožjega področja.

R.

NAD 500 ŽRTEV JE PADLO IZ PTUJSKEGA OKOLIŠA ZA NAŠO OSVOBODITEV. PRIOBČUJEMO NJIHOVE KRATKE ŽIVLJENJEPISE V POČASTITEV NJIHOVEGA SPOMINA.

(Nadaljevanje)

Ducman Alojzij se je rodil 17. maja 1908 v Sp. Gorci. Njegov oče je bil bajtar. Sin je postal sezonski delavec. Stanoval je v Strgonjci. Dne 17. oktobra 1944 je odšel s partizansko patruljo k partizanom. Poslali so ga na Dolenjko v Dolenjski odred. Padel je 6. aprila 1945 v borbi z Nemci blizu Litije ob Savi.

Dernekovič Franc se je rodil leta 1906 v Cirkulanah v Haložah. Posestvo je imel v Vareji. V času okupacije je bila na njegovem domu javka OF, kamor so prihajali aktivisti po pošto in jo oddajali. Večkrat so se pri Dernekovičevih tudi sestajali člani OF. Nekdo, ki se je videl injal okupatorju, je sumljivo

KOT ŽRTEV STE PADLI V BOJ Z ANAŠ

shajanje pri Dernekovičevih javil gestapu in zakrivil smrt slovenskega kmeta, ki je ljubil svojo domovino. Dernekovič so po strahotnih mukah, saj so mu krvniki lomili kosti — usmrtili 25. aprila 1945 v Podleskovicu. Za njim so žalovali vsi, ki so ga poznali, predvsem pa žena in trije otroci.

Fajš Sonja-Majda se je rodila v Stojncih 19. novembra 1928. Ze 15-letna deklica se spoznala, kaj je njena narodna dolžnost v težkem času okupacije. Pomagati je začela svoji polsestri Legvart Mimici, agilni sodelavki narodnoosvobodilnega gibanja.

nja. »Majda« se je uvrstila med najboljše skofevke in mladinke LMS. Za veliko stvar narodnoosvobodilne borbe je pridobivala mladino skupno z Belšakom Francem po Ptujskem polju. Mlada, polna nad in velikih načrtov, pomagati ljudstvu v borbi za svobodo in boljšo bodočnost, je padla v borbi pri Bratislavcih 9. februarja 1945.

Golob Franc se je rodil 23. junija 1926 v Stojncih v kmečki družini. Raje kakor služiti sovarniku v njegovih vrstah, je odšel k partizanom. Pot ga je zanesla med kurirje TV postaje. Padel je v Bratislavcih pri Polensaku dne 9. februarja 1945.

Gašparič Marija se je rodila 3. decembra 1923 v Trgovšču pri Vel. Nedelji. Po poklicu je bila uradnica. Stanovala je doma pri starših v Trgovšču. Tudi ona je hotela pomagati svojemu narodu v najtežjih dneh. Zbirala je potrebščine za partizane, raznašala narodnoosvobodilni tisk in pridobivala mladince za SKOJ. Dne 15. junija 1944 je morala v ilegalo. Svoje mlado življenje je žrtvovala za našo osvoboditev v Bratislavcih z drugimi aktivisti v spopadu z Nemci 9. 2. 1945.

Gašparič Franc se je rodil 15. oktobra 1920 v Bratislavcih pri Polensaku. Po poklicu je bil tesar. Leta 1941 ga je okupator poslal na prisilno delo v Kapfenberg. Ker se je podjetje, kjer je delal, preselilo na otok Guernsey, je moral tudi on tja. Ko je padel Scheerberg v zavezniške roke, so Gašpariča dne 26. junija 1944 je morala v ilegalo. Svoje mlado življenje je žrtvovala za našo osvoboditev v Bratislavcih z drugimi aktivisti v spopadu z Nemci 9. 2. 1945.

Golner Anton se je rodil leta 1921 v Biserjanah pri Ljutomeru v kmečki družini. Izučil se je za trgovskega pomočnika. Služboval je v Makolah v trgovini »konzumnega društva«. Tam je učkal okupacijo. Takoj po prihodu okupatorja je sklenil sodelovati z borci za osvoboditev. Štiri puške, ki so jih odložili jugoslovanski vojaki — je skril v vodnjak na posojilniščnem vrtu v Makolah, pozneje jih je odnesel k Črnogi Viktorju v Vario vas. Na koncu aprila je vodil skupino, ki je snela hitlerjevsko zastavo z Juršičeve hiše v Makolah. Oktobra 1941 so se prinesli sešli na sestanku sodelavci OF. Ta sestanek so organizirali po nalogu odbora OF Maribor ter članov OF iz steklarne v Rogoški Slatini. Na sestanku so prišli: Golner, Skale, Černoga, ing. Hribnik, Novak in Poldka Skrbis. Vsi so bili sprejeti v OF in zavezali se, da bodo izvrševali odredbe naloge. Golner je moral k vermanom, da bi tam zaplenjal orožje in municijo za partizane. Okupator pa mu ni zaupal. Premestili so ga že maja 1942 v Rajhenburg. Od tam je skrivaj prihajal v Makole in prinašal tajni narodnoosvobodilni tisk. Ko so 18. 8. 1942 aretirali Makolčane, so aretirali tudi Golnerja. Zaprl so ga v celjske zapore, nato so ga odpeljali v Maribor, kjer so ga ustrelili 2. oktobra 1942.

Po grebenih je vse hrumelo, tu v dolini, polni vozarstva, ranjenec in nekaterih enot, pa je bilo malone nemirno, ko da se tisto, kar se dogaja tam, na robu plamečnega obroča, kjer se bje boj na življenje in smrt, teh ljudi prav nič ne tiče. Toda en sam pogled je zadostoval, da si videl, kako tudi ti ljudje tu, ranjenci in fantje od vozarstva, žive z dihom in strastjo boja, ki se bje tam. Treba je bilo samo videti ranjenca, ki so nosili s seboj puške, ko da gredo na sestanek, brisali in čistili naboje, še preden so se odpočili, da si spoznal in razumel, da se mislijo še dolgo boriti, da je v njih živ moč in želje po zmagi še živ in da bo jutri še bogatejši, izdatnejši.

Opoldansko junijsko sonce že dolgo pripekalo, nemška letala pa se kar naprej menjavajo v zraku. Franjeva četa se je umaknila daleč v gozd. Borci počivajo med jelovimi hodi, ki so jih bržčas razžagali že pred vojno in ki so ostali tu. Več debelih bukev leži druga ob drugi. Borci so polegali mednje in dremlejo. Tisti, ki niso imeli sreče, da bi se dokopali do takšnega »zaklonišča«, sede okoli debelih debel, tiho kramlajo, krpa jo obleko ali popravljajo opanke. Ko prileta letala in začno krožiti okrog njihovega sektorja, borci »manevirajo« okoli dreves, dokler nevarnost ne mine. Tako se je ponavljalo malone vse čas.

(Nadaljevanje sledi)

Oba zbora se bosta zopet sestala

V ponedeljek, 30. junija t. l. Zdravstvenega doma v Ptuj in Kidričevem ter Reševalne postaje Ptuj. Na dnevnem redu je tudi izbor proizvajalcev občine Ptuj in zbora poslušala ter obravnavala poročila sveta za družbeni plan in finance o delu gospodarskih organizacij v občini v letu 1957 na podlagi predloženih zaključnih računov in sveta za urbanizem o izjemnem dajanju gradbenih dovoljenj za gradnje in o stanju odkupa zemljišč za cestne priključke na novi most v Ptuj.

Med drugim bosta tudi obravnavala imenovanje upraviteljev za štiri osemletke v Ptuj, članov 20-članske komisije za odmero dohodnine in prometnega davka obrtnikov in samostojnih poklicev za 1957 in 1958 leto, članov štiri-članske komisije za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij, članov upravnega odbora

Kakšen je vaš gozd

Takoj v začetku moram poudariti, da večina gozdnih posestnikov ne more biti preveč ponosna na svoje gozdove. To smo ugotovili z urejanjem gozdov v občini Lešje v zadnjih dveh letih. Terenski podatki so zbrani, urejeni in izračunani. V naslednjih dneh, to je od 29. junija do 6. julija si jih bo vsak prizadejal gozdni posestnik lahko ogledal in dal svoje pripombe. Tu bo vsakdo lahko zvedel, koliko gozda ima, kakšna je njegova lesna zaloga in koliko bo v naslednjih desetih letih lahko posekal.

Splošna ugotovitev, do katere smo prišli pri ureditvah delih, je, da so gozdovi na splošno mnogo boljšji, kot se je do danes mislilo. Vendar pa še vedno niso taki, kakršni si želimo mi gozdarji in tudi večina gozdnih posestnikov. Seveda pa niso vsi gozdni posestniki tako navezani na svoj gozd, da bi ga znali pravilno ceniti in čuvati. V vsakem kraju je prav gotovo nekdo, ki mu ni do lepega, popolnega gozda, ki bi mu lahko trajno največ koristil, temveč gleda le na svojo osebno trenutno korist, ali pa skuša s pomočjo gozda rešiti svoje zavoženo gospodarstvo. Taki so slabi gospodarji, katerih

kmetije ne more rešiti pred propadom nobena pomoč. Taki so tudi slabi očete, ker uničujejo premoženje svojih otrok. Njih starši so znali dobro gospodariti ob zmernem izkoriščanju gozda, današnji posestniki ne morejo ali ne znajo voditi posessva ob močnem izsekavanju in uničevanju gozdov; kako naj potem uspevajo na posestvu njih otroci, če bodo imeli samo prazne in gole gozdove. Ker vsi sosedje take gospodarje dobro poznajo in jih že sami obsojajo, jih tu ne bomo poimenovali, čeprav bi jih lahko našli lepo vrsto.

Raje si oglejmo posamezne gozdne posestnike, katerih gozdovi lahko služijo za vzor vsem sosedom, take, ki znajo gospodariti z gozdovi in ki jih znajo čuvati. Kljub temu, da imajo lepe, ohranjene gozdove, se verjetno nihče od teh ne bo pritožil, da je stradal samo zaradi tega, da je čuval gozd. Našel bomo nekaj takih posestnikov, vsi pa potem lahko presodite, ali so tudi sicer dobri gospodarji.

NAJBOLJŠI GOZDNI GOSPODARJI NA PODROČJU OBČINE LEŠJE

Pri Sv. Anu se nahajajo najlepši gozdovi pod Plešivcem (v Dolah in na Dednem vrhu) ter okrog razvalin Starega grada. Med manjšimi gozdnimi posestniki ima najlepši gozd Andrej Pušauer iz Dol. Tega nobena nesreča ne more spraviti v zadrego, ker ima kljub mali površini tak gozd, ki mu bo vedno pomagal prebiti vse gospodarske težave. Prav vsak bi bil lahko vesel in zadovoljen, če bi lahko stopil v tak gozd in dejal: to je pa moj gozd. Sicer pa moram poudariti, da so na splošno vsi gozdovi v tej katastrski občini res lepi, med najlepšimi v zapadnih Haložah. Mnogo slabši pa so gozdovi v Dežnem. Tu imajo tudi nekateri večji posestniki, močno izsekane gozdove. Zato je ta občina med najslabšimi predeli v občini Lešje. Kot najbolj skrbnega in varčnega gozdnega posestnika moramo tu omeniti Cirila Krmeža iz Pleša. Njegov gozd je tako dobro ohranjen zato, ker si je znal drva priskrbeti od drugod in ker ni podlegel mamljivim ponudbam predvojnih trgov-

rek na sejmu bo na raznih vozilih za široko potrošnjo, prav tako pa bodo razstavljeni tudi številni avtomobili, navadni in specialni kamioni kot tudi sredstva za notranji transport in podobno. Precej močno pa bo udeležena tudi proizvodnja raznih mot. koles.

Med najvažnejšimi podjetji, ki bodo s svojimi proizvodi sodelovali na II. sejmu prometnih sredstev, je treba omeniti »Tomos« iz Kopra, »Tivornico motornih kotač« iz Zagreba, »Crveno zastavo« iz Kragujevca, »TAM« iz Maribora, »FAP« iz Priboj, »Motomontaža« iz Novega mesta, »Indos« iz Ljubljane itd.

Razen številnih prometnih sredstev bodo na sejmu razstavljeni tudi rezervni deli za potrebe avtomobilske industrije in prometa, proizvodi gumarske industrije in drugi pomožni proizvodi.

Drugi sejem prometnih sredstev

4. julija se bo pričel na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani II. sejem prometnih sredstev, ki bo trajal do 13. julija. Kljub temu, da bodo na sejmu razstavljal samo trgovska oz. zastopniška podjetja, je treba zaradi izredne zanimivosti razstavljenih pridelkov pričakovati kar največji obisk. Razstavni prostor v novih dvorah Gospodar. razstavišča je že že že popolnoma oddan, zaseden pa bo tudi ves Trg VII. kongresa. Na trgu bo razstavljal podjetje »Adria-Impeks« posebno hidravlično dvigalo s kamionom, ki služi za popravilo električnih napeljav. V bližini bo razstavljeni tudi avtopulpan in trije specialni kamioni tovarne »FAP« iz Priboja in vozila tovarne »TAM« iz Maribora.

Skupno bo na sejmu zastopanih nekaj nad 100 razstavljalcev iz Jugoslavije in inozemstva. Pouda-

ŠTIRI STANOVANJSKE SKUPNOSTI

Po večkratnih obravnavah Občinskega odbora SZDL Ptuj je ustanovljen iniciativni odbor za ustanovitev stanovanjskih skupnosti v Ptuj, ki bodo nastale po terenih SZDL in sicer na terenih Ljutomerska cesta, teren Center, teren Vičava in teren Breg. Tudi po terenih bodo pripravljali ustanovitev skupnosti iniciativni odbori. Podrobnosti v zvezi s pravicami in dolžnostmi stanovanjskih skupnosti bodo določene z zakonom, ki bo v kratkem potrjen. V glavnem bodo stanovanjske skupnosti v veliko pomoč družinam, zlasti gospodinjam, saj bodo usposobljene za pomoč v smeri, ki bo na področju skupnosti najbolj potrebna. Nove skupnosti naj čimbolj razbremenijo ženo pri tistih delih v gospodinjstvu, ki ji vzame največ

časa, ki jo najbolj utruja ali finančno izčrpa. Pranje s strojem v pralnici skupnosti, čiščenje stanovanj z različnimi tehničnimi pripomočki proti primerni odškodnini, nadzorstvo nad otroci, priprava hrane itd. so že dolga leta želje velikega števila zaposlenih mater in žena. Materialna sredstva skupnosti bodo stekala iz občinskih subvencij, iz skladov gospodarskih organizacij in iz prispevka prebivalstva. Tem dohodkom primerna bo tudi gospodarska moč in sposobnost skupnosti. Skupnosti bodo ustanovljene na zborih volivcev.

DOPIŠUJTE V
Ptujski tednik

S tem dobijo stanovanjske skupnosti novo širšo vsebino in se ne bodo brigale samo za popravila stanovanjskih hiš in stanovanj kot doslej.

Meni, ne tebi

Čez Pesnico gradimo v Tivolcih nov lep cestni most, za katerega bo občina Gorisnica štela lepe jurije. Ta novi most bo dolga leta koristil cestnemu prometu Moškancji-Polenski in bo rešil bližnje prebivalstvo marsikatero skrb za varnost prometa pri prevozu čez Pesnico zlasti ko ta naraste.

Starí most v Tivolcih je dotrajal. Njegovi deli pa so še dobri za kurjavo. Kot navadno je kazalo, da bodo tesarji te dele razmontirali in naložili na kupe, ki

LUB

bodo na licitaciji prodani družinam, ki nimajo gozdov in morajo tako ali drugače kurivo plačati ali odslužiti. Precej razočaranja je bilo, ko se je razvedelo, da s temi neizkoriščenimi drvni ne bodo kurili ljudje po Tivolcih, ampak da so si jih odpeljali interesenti v Gorisnico, Zamušane in na Formin.

Vsako nevoljo v gornjem smislu bi tudi takrat lahko preprečili z razpisom licitacije. Če je potrebno kaj zgraditi, mora vedeti za to vsaka hiša, ko pa je mogoče kaj kupiti, zvedo za to le navadno istomišljeni interesenti.

Upajmo, da bo pri nas vsaj v bodoče pravičnejši postopek pri stvarih, ki na nje misli vsa okolica.

Ne kaj

HITREJE IN CENEJE

Gradbena dejavnost v Sloveniji je bila v preteklem letu v močnem porastu napram delom, ki so bila opravljena v prejšnjih letih. Vsekakor je povod za hitreje

movati isti porast kot v letu 1955. Omeniti je potrebno, da je imela v celotni graditvi prednost gradnja stanovanj.

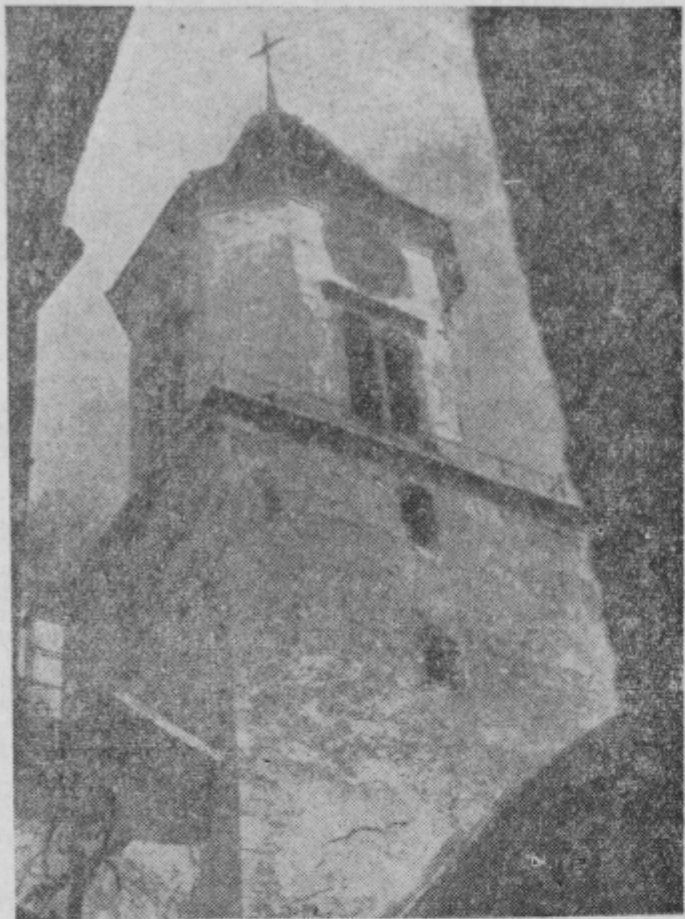
Prepričani smo, da bo letošnje

gradbeništva. Pri tem, da bo uspeh letošnjega leta v gradbeništvu še večji, ne smemo prezreti tudi to, da bo gradbeništvo z ozirom na ta uspeh omogočena

dobava tudi novih vrst gradbenega materiala. Te nove vrste gradbenega materiala bodo omogočile hitrejšo, cenejšo in obsežnejšo graditev stanovanjskih hiš, kakor tudi ostalih gradbenih del. Vse to bo važno pri izpolnjevanju našega celotnega gospodarskega perspektivnega plana, po katerem mora gradbeništvo zgraditi v času od leta 1957 pa do 1961 200 tisoč novih stanovanj, za kar bi

bilo potrebno vsako leto zgraditi 40.000 stanovanj.

Ta novi gradbeni material bo potrebno z uspehom uporabiti v našem gradbeništvu. Vsekakor bo večja proizvodnja novih vrst materiala omogočila tudi hitrejšo graditev stanovanj, kakor tudi vseh ostalih gradenj na splošno. S tem se daje možnost, da tudi jugoslovansko gradbeništvo popolnoma osvoji sodobni način graditve in uporabe gradbenega materiala. Istočasno pa bi z večjo proizvodnjo materiala bilo potrebno čimprej izvesti standardizacijo.

Stolp ormoškega gradu počasi propada

ki in ekonomičnejši razvoj gradbeništva del v letu 1957 pripomoglo predvsem to, da na teh delih ni bilo kakih vidnejših zastojev, naj si bo to vsled pomanjkanja materiala, delovne sile in podobno, pa tudi oklevanja pri graditvi novih del ni bilo opaziti.

Da so gradbena dela v letu 1957 dosegla res pozitivnejše rezultate kot so jih v preteklih letih, bomo navedli nekaj števil v podkropevit. V letu 1955 so gradbena dela dosegla vrednost 20.500 milijonov dinarjev, katere pa so se v letu 1954 zvečala na 26.500 milijonov dinarjev in v letu 1955 na 28.500 milijonov dinarjev, dočim je bila gradbena dejavnost za leto 1957 ocenjena na 26.000 milijonov dinarjev. Vsekakor je pri tem potrebno omeniti, da niso bile izkoriščene vse razpoložljive zmogljivosti, kar je povzročilo tudi rahel padec napram letu 1955, kakor tudi napram letu 1956, kjer je zazna-

graditev potekala še z manjšimi zastoji in z boljimi izkoriščanji vseh razpoložljivih zmogljivosti v gradbeništvu, kar bo doprineslo k večjemu uspehu na področju

Stari jugoslovanski letopisci, ki so zapisovali vse, kar se jim je zdelo omembe vredno — zanašali so imena vladarjev in cerkvenih poglavarjev, potrese, vojne, bitke ter »čudne pojave« na nebu in na zemlji — niso pozabili omeniti, ali je bila tega leta dobra ali slaba letina. Zlasti natančno so opisovali leta lakote, in sicer tako prizadevno, da so po vsem videzu pretiravali.

Po najstarejših zapisih je bilo v jugoslovanskih deželah v 13. stoletju pet let lakote, v 14. štiri, v 15. stoletju pa tri. Srbski letopisec Domentijan je slikovito popisal strašno lakoto leta 1202. Po njegovih besedah ni bilo več prostora za mrliča. Lakota je hujska kot največji sovražnik, je zapisal Domentijan, saj strelja brez strelca, bode brez sulice, seka brez meča, grabi brez rok in kolje brez noža. Po bitki pri Marici, prvem pomembnem spopadu med Srbi in Turki — Srbi so bili premagani — je bila lakota, kar kršne (po besedah nekega letopisca) »še ne pomni sveta«.

— Leto 1559 je bila huda lakota tudi v sicer bogatem in kulturnem Dubrovniku. Trajala je 22 mesecev, umrlo pa je 4500 ljudi.

Ko so prišle naše pokrajine pod turško oblast, je bila tudi lakota

sorazmerno pogostejša. V 16. stoletju je bilo deset »lačnih« let, v 17. stoletju sedemnajst, v 18. in prejšnjem pa po dvaset. Težave so bile še hujše zaradi slabih prevoznih poti, na katerih so gospodarile skupine samovoljnih

vojakov in hajduki. Šele s postopnim osvobajanjem izpod turške jarma v prejšnjem stoletju, z uvedbo varnosti na cestah in kasneje z zgraditvijo železnice so nerodovna leta nehala biti »suha«.

(Jugopres)

Dramatična scena

Neka 16-letna deklica, ki je obiskala zoološki vrt, se je naslonila na levo kletko, da bi fotografirala. V kletki sta bila velik somalski lev in levinja. Lev Seguendo je spal — vsaj tako se je zdelo — na dnu kletke. Toda nenkrat je planil ter zagrabil s šapami dekle, ki je slonela na kletki. Ko jo je tako držal v šapah, je skušal z gobcem razžiriti železo, da bi jo ugriznil v vrat.

Deklica se je smrtno prestrašila ter začela klicati na pomoč. Prisotni so stekli do čuvaja, ki se je pred neko drugo kletko trudil, da bi pomiril in razdvojil leva Jacka, ki je napadel levjino Simbo. Toda preden je čuvaj prišel z železnim drogom, je posredoval neki šofer. Z vso silo je udaril s pestjo leva v gobec. Lev je za hip popustil, da se je deklica lahko rešila iz njegovih šap. Deklica je padla v nezavest ter so jo morali odpeljati v bolnišnico. Ugotovili so, da je dobila globoke rane na telesu ter živčni pretres.

vojakov in hajduki. Šele s postopnim osvobajanjem izpod turške jarma v prejšnjem stoletju, z uvedbo varnosti na cestah in kasneje z zgraditvijo železnice so nerodovna leta nehala biti »suha«.

(Jugopres)

nišnico. Ugotovili so, da je dobila globoke rane na telesu ter živčni pretres.

Rezultat razpisa za otroški plakat

Oddelek Združenih narodov za javne informacije je objavil, da so dobili nagrade udeleženci iz Čila, Izraela in Luksemburga ob proslavi dneva Združenih narodov 1957 na mednarodnem konkurzu za izdelavo otroškega plakata.

Prvo nagrado je dobil 15-letni Pedro Sánchez Osorio iz Čila, drugo 15-letni Ruhama Berliner iz Izraela in tretjo 18-letni Feliks Tije iz Luksemburga. Konkurs je razpisala Svetovna federacija združenja za Združene narode v sodelovanju z Oddelkom za javne informacije Združenih narodov.

»Človečanske pravice« je bila tema razpisa, in izdelanega otroškega plakata. 10. decembra letos bo proslava 10-letnice sprejetja Splošne deklaracije in človečanskih pravic. Po konkurzu so lahko sodelovali vsi, stari do največ 18 let.

Vsa združenja za Združene narode so bila povabljeni, naj zberejo po svojih narodnih konkurzi največ po dva plakata in jih pošljejo sedežu Združenih narodov. Plakati so prispeli iz Čila, Irana, Izraela, Japonske, Jugoslavije, Luksemburga, Norveške, Pakistana, Švedske in Velike Britanije.

MESEC POSREDUJE BREŽIČNO ODDAJA

Peter Langrüssler iz Bonna (Nemčija) in S. J. Bauer iz New Jerseyja (ZDA) sta napravila zanimiv poskus brezžične oddaje čez Mesec. Bauer je oddajal iz New Jerseyja na Mesec signale. Langrüssler jih je pa v Bonnu sprejemal. Sprejem je bil dober. Poskus sta izvršila ponoči med 18.28 ter 2.30 Po tem uspelem poskusu je Langrüssler izjavil, da nudi ta način oddaje in sprejema neslutene možnosti za medkontinentalne televizijske radijske sprejeme na ultrakratkih valovih. Stroški za antene bi bili znatno nižji od stroškov za parabolične antene.

Naj ostane med nami

PTUJSKI DZEK

Bárbarski (ne barbárski!) župnik, torej župnik pri fari sv. Barbare, ga je krstil za Jakoba, in tudi potem so ga še dolgo po njegovem znamenitem rojstvu klicali Jakob. Ampak danes se imenuje Džek, kar je seveda lepše in sodobnejše, ker je pač angleško in ameriško.

Tega (ali pa morda podobnega) Džeka večkrat vidimo in občudujemo.

Obleden je kar se da moderno. Hlače ima spodaj ozke in kratke, čevlje na špic, kravata brezpogojno harmonira s srajco: če je srajca enobarvna, je kravata vzorčasta in narobe. Lase ima bujne in kodraste. Nevoščljivci sicer trdijo, da jih dake odulirajo, kar je seveda težko kontrolirati. Zapestna ura je njegov ponos.

v hlačne žep. Jopa ima lahko razporka ob straneh, ali pa samo enega in to zadaj. Pri novih jopah se gumbi na rokavih odpenjajo, to je sicer brez koristi, a vendar nakazuje modno smer nove linije.

Glavna sprememba pri hlačah je v odpravi prednjih gub, iz katerih je izhajala črta, tudi žepi so se nekoliko pomaknili naprej. Širina hlače pa je v glavnem ista.

Tako so si Italijani zamislili novo moško modo, ki je sicer nekoliko ekstravagantna, vendar še vedno sprejemljiva. Drugače pa je pri Angležih. Ti so začeli s propagando naravnost karnevalskih oblek, ki so prav tako smešne zaradi kroja kot živahnega, neprimernega vzorca. Vse kaže, da bodo tudi moški mogli premešljati, za katero linijo najse odločijo.

ELEKTRONSKI MOŽGANI ZA VREME

Meteorološka sekcija letalstva in mornarice ZDA napoveduje, da kmalu ne bo treba več vzeti s seboj dežnika, ker je bilo napovedano slabo vreme, potem pa začne sijati sonce. Elektronski možgani so sposobni zbrati veliko število podatkov o atmosferskih prilikah ter v nekaj sekundah izračunajo točno vremensko napoved. Ameriški meteorologi že imajo tak vremenski zemljevid. V enem letu se niso niti enkrat zmotili v vremenskih napovedih. Elektronski možgani lahko zberejo podatke o vremenskih pogojih na velikih področjih.

MIŠI ZELO RADE ŽREJO JAGODNO MARMELEDO

Gilber Gober, profesor na Sorboni, je pred nekaj dnevi izjavil, da je našel nov, boljše način za lovljenje miši. V past je po njegovem mišljenju bolje postaviti nekoliko jagodne marmelade namesto sira, ker so miši zelo pozrešne na to marmelado.

Rokomet

DRAVA : PARTIZAN Selnica člani

24:17 (12:5)

V naslednji prvenstveni tekmi so domačini po zelo lepi igri premagali nasprotnika in si s tem še bolj utrdili položaj na prvem mestu v Mariborski podvezi.

Zmaga domačinov je po prikazani igri povsem zaslužena in rezultat bi bil lahko še višji. Sodil je zelo dobro Baumen iz Maribora.

DRAVA : PARTIZAN Selnica članice

10:3 (5:0)

V nedeljo dopoldne sta se na stadionu Drave srečali v prijateljski tekmi ženski ekipi Drave in Selnice. Kljub razmočenemu terenu je bila igra zanimiva in domačinke so z visokim rezultatom odpravile gostje.

Sodil je dobro Herceg.

RESNIČNI SHERLOCK HOLMES

Sherlock Holmes, najbolj znani detektiv na svetu, se je rodil po mnenju strokovnjakov točno pred sto leti, čeprav se isti strokovnjaki ločijo pri vprašanju njegovega točnega rojstnega dneva: nekateri mislijo, da je to 6. januar 1854 drugi pa zagovarjajo datum dva dni pozneje. Dejstva o življenju tega detektiva so sicer v raznih kriminalnih zgodbah malo upoštevana, več so jih odkrili mnogi oboževalci po vsem svetu, združeni v različnih »Sherlock Holmesovih klubih«.

Je antimagnetična, nerjaveča, ne propuša vode, to se pravi, da ji nič ne škodi, če pade v vodo. In še nekaj: tudi navija se sama. Najnovejši model švicarske urarske umetnosti Kadar stoji Džek pred »Evropo«, neprestano pogleduje nanjo. Ali ste že videli to kretujo, kadar Džek pogleda na uro? Eleganca! Sicer pa ne gleda na uro le zaradi lepšega. Džek ima strogo odmerjen čas: zdaj ima važen sestanek, zdaj promenade v parku, zdaj kino, zdaj skok k »Pošti« na dva dec, zdaj zmenek z dekletom...

Kadar gre po mestu, navadno ne pozdravi nikogar. Cemu? Pomilovalno gleda ljudi, ki privzdigujejo klobuke in si voščijo prijazen dober dan. Sicer pa večina ljudi itak nima rada, da jih pozdravljamo, ali ne? Razen tega hodi Džek skoraj zmeraj brez pokrivala, le pozimi nosi baretko, s katero se seveda ne odkrivamo. Posrečena iznajdba taka baretko! Včasih bi pa Džek vendarle moral pozdraviti. Na primer znanca, ki je precej starejši in uglednejši od njega ali pa kakkega vodilnega funkcionarja podjetja, kjer je Džek v službi, ki ga pa Džek »ne more in ne more«. V takem primeru je v bližini vedno kaka izložba. Džek se kar zamakne vanjo. Če ni izložbe, je smola. A Džek si zna pomagati. Kar slučajno opazi, da se mu je odvezal čevljev. Skloni se in si ga zavezuje, dokler ni nevarnost mimo.

Džek je tudi izobražen. Ve, na primer, da je Primož Trubar spisal »Pod svobodnim soncem«. Krasen roman! Tudi nekaj poezije zna citirati, na primer Gregorčičevo podoknico »Luna sije, klavdo bije«. Enkrat mu je eden rekel, da je Prešernova, ali Džek ga je samozvestno zavrnil: »Ni važno; da je lepa, pa drži.« Sploh je Džek v pogovoru kar se da odrezav. Če hoče svojega sobesednika ugnati v kozji rog, odmahne z roko in reče: »Ni važno!« Če hoče nekaj kategorično potrditi reče: »Drži!« Ali pa: »Jasno!« Tudi nekaj tujk se je naučil, kakor se pač takemu izobražencu spodobi. Ve, da je na zemlji pet »kontinentov«: Evropa, Azija itd. In to kakšni kontingenti! Prav gotovo se ne dajo primerjati s kontingenti trgovskega podjetja, pri katerem je Džek v službi, in ki jih podjetje razdeljuje manjšim trgovinom. Tudi časnike bere Džek in spremlja dogajanja po svetu. Včasih malo zamenjuje imena. Karamanlis je pri Džeku predsednik italijanske vlade, U Nu pa Egipta. Pa to »ni važno«.

Džek ima prijatelja Ana. Aca je bil prej Aleksander, kakor je bil Džek Jakob. Kadar gre Džek po Lackovi, pokliče Aca, ki stanuje v drugem nadstropju kar z ulice: »Aca, Aca!« Aca ima odprto okno in sliši. Takoj se odzove: »Moment, Džek!«

Potem gresta v kino. Dokler so reklame, lahko pokadita na hodniku še cigareto. Kdo bi gledal reklame! Skoraj vedno prideta ob pravem času, ko se začne pravi film. Včasih se kakšen upokojenec, kakšen Tonč jezi, ker mora vstati, ko gresta mimo njega, pa nič zato. Rečeš: oprostite in dobro. Tudi konca ne čakata. Džek ima neverjeten nagon (ali kako bi temu rekli), da se bliža konec. Vstane in za njim še drugi (taka stvar je nalezljiva). Včasih je ravno na koncu vsik dramatičnega razpleta. Pa to »ni važno«. Glavno je, da je Džek prvi vzružen.

V gostilni gre Džek k »šanki« in popije svoje pivo ali pivo kar stoji. Tako pomaga v družbi z drugimi stoječimi gosti zaslanjati natakariči razgled po lokalu. Razen tega je tako prijetno pokremeljati s kako prikupno točajko. Le v »Evropi« Džek sede. In sicer k oknu, da ima razgled na Trg mladinskih delovnih brigad. Včasih gleda ilustracije, ali samo inozemske. Pri tem kadi cigareto in s kazalcem otrasa pepel — na tla. Cik vrže na tla in ga pohodi z nogom. Kadar je v družbi z dekletom, naroči kaj takega, česar nimajo, recimo liker »šartrez«. Dobro se mu zdi, ko se točajka opravičuje, češ: nimamo. »Kaj pa sploh imate?« vprašuje Džek zviška. Pri tem pogleda svoje dekle, kakor bi hotel reči: »Sedaj več, kake likerije pozna Džek.«

Tak je naš ptujski Džek. Ali ni posrečen?

Zdaj v tej vročini ga ne vidimo mnogo. Hodi k Dravi, kjer se vozi s čolnom. Po ves popoldne izpostavlja svoje telo pekočemu soncu. »Hočem imeti čisto bronasto polt kakor Abesinec. Mislim sem iti k morju, pa ni važno. Glavno je, da bom rjav. Mogoče bo kdo res mislil, da sem bil kje na Rabu.«

Nanta Kukec

Oglašji in objave

Stanovanja

STAREJSI ZENSKI, ki bi oskrbovala starejšega moškega, nudim stanovanje. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi.

Kupim

SIVALNI STROJ z okroglim čolničkom kupim. Naslov v upravi.

KUPIMO ELEKTROMOTOR 8 do 12 KS. Kmetijska zadruga Muretinci.

Prodajam

HISO z gospodarskim poslopjem in nekaj zemlje v Spuhlji prodam. Vprašajte Spuhljo 80. Ptuj.

DVE POSTELJI in omaro v dobrem stanju ugodno prodam. Vprašati Breg pri Ptuj, Mariborska cesta 12.

BENCINSKI MOTOR 6 KS prodam. Herga Martin, Ritemer, Podgorci.

PRODAM odlični Puch T-5 250ccm z rezervnim cilindrom za 115.000 din. Naslov v upravi.

FIAT TOPOLINO, v zelo dobrem stanju, z rezervnim motorjem prodam. Na ogled pri tov. Sprahu na gradu.

PRODAM hišo s 120 ari zemlje. Nova vas 65 pri Ptuj.

Objava

Vabimo vse ljubitelje konjeniškega športa, ki se še do danes niso prijavili v

»JAHALNO SOLO«, da se prijavijo od 1. do 7. julija 1958.

Prijave sprejemamo dnevno v jahalnici ob Studenčnici od 16. do 18. ure.

Tehnična komisija

TOMBOLA

Turistično in olepševalno društvo v Ptuj prireja dne, 6. julija 1958, ob 9. uri, na Titovem trgu TOMBOLO.

Tombolski dobitki so: moped, kuhinjska oprema, radijski sprejemnik, moško kolo, žensko kolo, mešalec, električni kuhinjski, blago za moško obleko, blago za žensko obleko, moški plašč, fotografski aparat, pekač, sodček vina, zavesa, ura, likalnik, umetniška slika (olje), umetniška slika (akvarel Ptuj), umetniška slika (akvarel Ptuj), in 600 ostalih dobikov.

Dobitniki tombolskih dobikov plačajo 15 odst. davka.

Tombolske karte so v prodaji pri Državni loteriji v Ptuj in v vseh trafikah. Tombolske karte so po 50 dinarjev.

Dobitki so razstavljeni v trgovini pohištva »Merkur« v Trstenjakovi ulici.

NAROČAJTE

PTUJSKI TEDNIK